

Tarieven, heffingen en belastingen op water, afvalwater, energie en distributie in 2026

W. Hoefnagel
Technisch Projectmanager TKT
Gorinchem, 14 januari 2026

Inleiding

De afgelopen jaren heeft TKT telkens in januari gerapporteerd over de ontwikkeling van prijzen en tarieven van energie en water. Concreet over:

- Leidingwater per waterbedrijf;
- Afvalwater, per waterschap;
- Energiebelasting (EB) op aardgas;
- EB op elektriciteit.

Ook de marktprijzen ("commodity") van gas en elektra werden benoemd, maar vooral als referentie voor de ontwikkeling van de EB t.o.v. de marktprijs. Aangezien de commodity een vrije markt is, kan TKT over de toekomstige ontwikkeling van de marktprijzen geen informatie geven.

In dit rapport zijn de tarieven van 2026 beschreven.

Voorts is er is voor gekozen om de informatie verder uit te breiden met:

- Ontwikkeling van tarieven die betrekking hebben op distributie (vrachtwagenheffing);
- Verwachtingen voor de nabije toekomst, vanwege de uitwerking van diverse nieuwe overheidsmaatregelen, zoals ETS-2.

Inhoudsopgave

1	Leidingwater	3
2	Afvalwater	4
3	Energiebelasting aardgas	5
4	Energiebelasting elektriciteit	6
5	kWh prijs elektra / aardgas	7
6	ETS-2	8
7	Bijmengverplichting groen gas	9
8	Vrachtwagenheffing (kilometerheffing)	10
	Bijlage 1; Tarieven per waterbedrijf	11
	Bijlage 2; Tarieven per waterschap	12

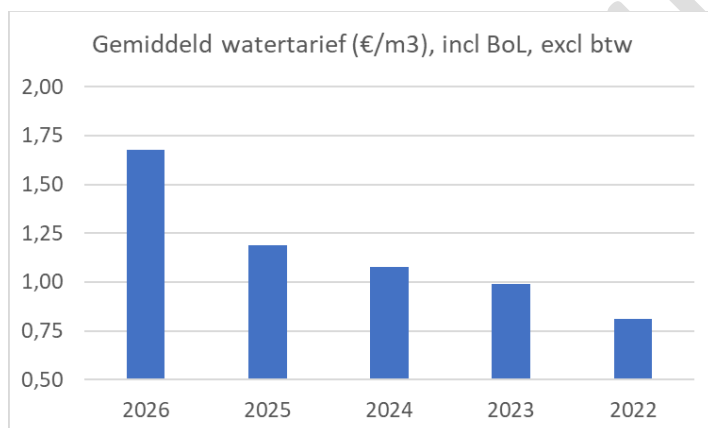
1. Leidingwater

Watertarief.

- De tarieven voor leidingwater worden vastgesteld door de individuele watermaatschappijen.
- Het watertarief steeg de afgelopen vier jaar met gemiddeld 12% per jaar.
- De stijging in 2026 is gemiddeld 4,1%.

Belasting.

- Watermaatschappijen moeten Belasting op Leidingwater (BoL) betalen aan de rijksoverheid.
- Deze BoL wordt door de maatschappijen 1op1 doorbelast aan de afnemers.
- De BoL was t/m 2025 alleen over de eerste 300 m³, het zogenaamde plafond.
- Het BoL-tarief was in 2025: 0,425 €/m³, de kosten waren daarmee maximaal €127,50 per jaar.
- Vanaf 2026 wordt dit plafond verhoogd naar de eerste 50.000 m³.
- Met 0,437 €/m³ worden de kosten maximaal € 21.850,= per jaar.
- De prijsstijging van water in 2026, het normale tarief plus de BoL, komt daarmee op **42% !**
- In 2027 zal het plafond geheel worden opgeheven.

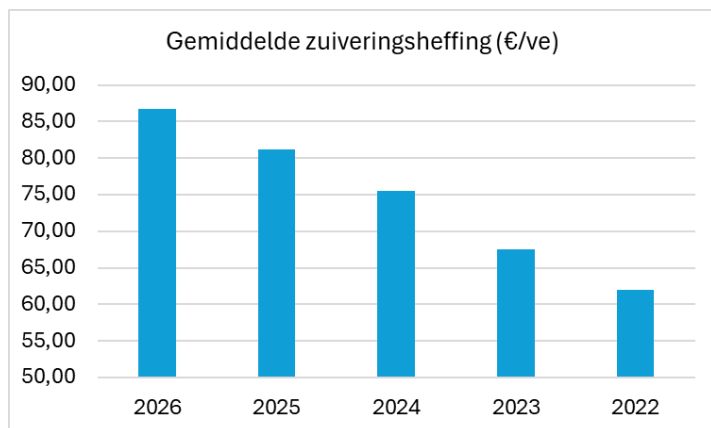

Een tabel en grafiek met de tarieven per waterbedrijf, over de afgelopen 5 jaar, is opgenomen in bijlage 1.

2. Afvalwater

Zuiveringsheffing.

- De tarieven worden vastgesteld door de individuele waterschappen.
- Het gemiddelde zuiveringstarief stijgt met 6,9% t.o.v. 2025.
- Daarmee wordt de trend uit het verleden doorgezet, de gemiddelde stijging in de afgelopen vijf jaar bedraagt 7,6% per jaar.

Een tabel en grafiek met de tarieven per waterschap, over de afgelopen 5 jaar, is opgenomen in bijlage 2.

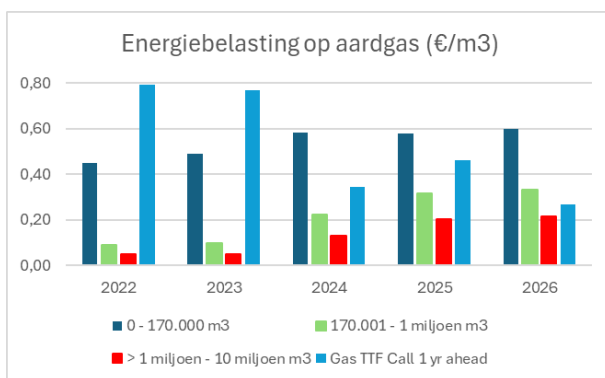
3. Energiebelasting aardgas

De energiebelasting (EB) op aardgas wordt vastgesteld door de rijksoverheid. De EB is gesplitst in meerdere staffels. Alle staffels worden in 2026 met 1 à 2 €/m³ verhoogd.

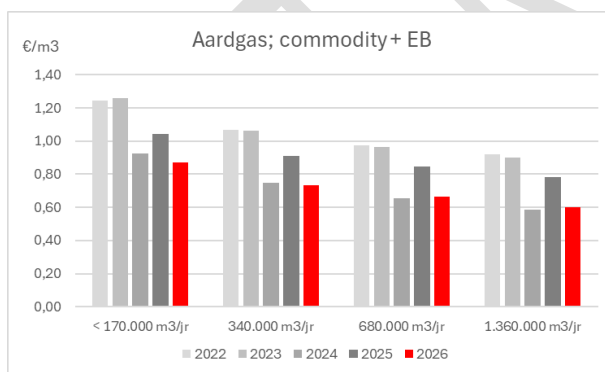
In onderstaande grafiek is per staffel de ontwikkeling van de EB in de afgelopen jaren weergegeven. Ook is, ter referentie, de marktprijs van aardgas opgenomen. Dit is de prijs aan het begin van een jaar, voor levering over een jaar. Dit is uiteraard een momentopname.

Uit deze grafiek kunnen de volgende zaken worden opgemaakt:

- De stijging van de EB in 2026 is, in vergelijking met voorgaande jaren, tamelijk beperkt.
- De marktprijs is in 2026 substantieel lager dan in 2025.

De optelsom van marktprijs (commodity) en EB vormt de totale variabele prijs van aardgas per m³. Deze daalt in 2026 t.o.v. 2025. In onderstaande grafiek is dat weergegeven voor vier verschillende afnamehoeveelheden.

De combinatie van a) lagere marktprijs en b) verhoogde EB, zorgt ervoor dat de totale variabele prijs van aardgas meer wordt bepaald door de EB dan door de commodity. Voor grootverbruikers is 55% van de prijs de EB, voor kleinverbruikers zelfs 70%.

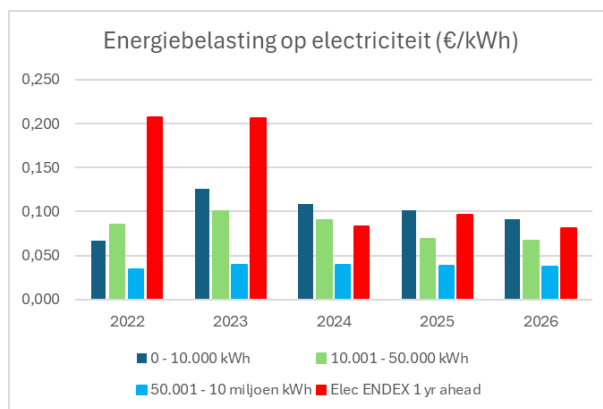
4. Energiebelasting elektriciteit

De energiebelasting (EB) op elektriciteit wordt vastgesteld door de rijksoverheid. Net als bij aardgas is ook de EB op elektriciteit gesplitst in meerdere staffels. In 2026 daalt de EB voor kleinverbruikers met 1 €ct/kWh, voor grote(re) verbruikers is er een geringe daling van 0,2 €ct/kWh.

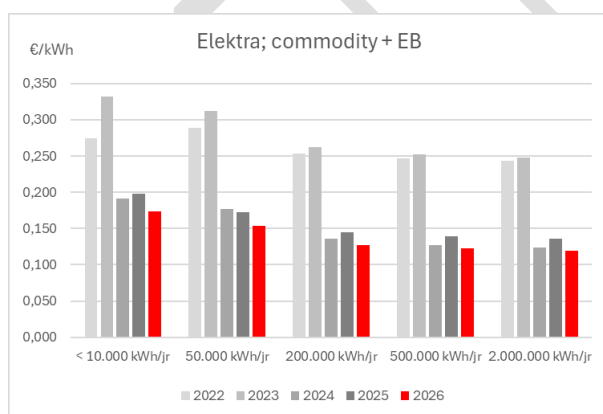
In onderstaande grafiek is per staffel de ontwikkeling van de EB in de afgelopen jaren weergegeven. Ook is, ter referentie, de marktprijs van elektriciteit opgenomen. Dit is de prijs aan het begin van een jaar, voor levering over een jaar. Dit is uiteraard een momentopname.

Uit deze grafiek kunnen de volgende zaken worden opgemaakt:

- De EB vertoont sinds 2023 een (enigszins) dalende trend.
- De marktprijs is in 2026 lager dan in 2025.

De optelsom van marktprijs (commodity) en EB vormt de totale variabele prijs van elektriciteit per kWh. Deze daalt in 2026 t.o.v. 2025. In onderstaande grafiek is dat weergegeven voor vijf verschillende afnamehoeveelheden.

Het aandeel van de EB in de totale variabele prijs van elektra ligt tussen 32% voor grootverbruikers en 53% voor kleinverbruikers.

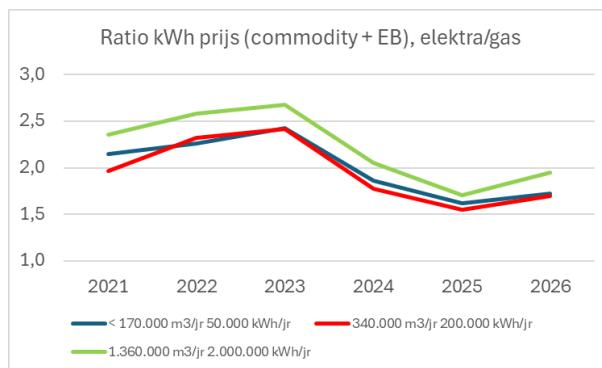
5. kWh prijs elektra / aardgas

Aardgas is de belangrijkste energiedrager voor de productie van (proces-)warmte. De twee belangrijkste oorzaken hiervoor zijn:

- 1) Nederland is een echt aardgas-land, met een wijdvertakt en betrouwbaar leidingnetwerk. Het gas is zo goed als altijd en overal beschikbaar.
- 2) De prijs is laag t.o.v. elektriciteit. De prijs per kWh van elektra is vele jaren ongeveer 2,5 x hoger geweest t.o.v. aardgas.

Deze prijsverhouding tussen gas en elektra is aan het veranderen. Dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de ontwikkeling van de EB. De overheid gebruikt dit instrument om fossiele brandstoffen duurder te maken en daarmee te ontmoedigen.

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de verhouding in kWh-prijs weergegeven voor drie verschillende verbruiksprofielen, van een relatief klein, een middelgroot en een groot bedrijf:

Hoewel de ratio in 2026 weer wat groter is geworden, is de verwachting dat deze in de nabije toekomst weer verder zal verkleinen vanwege de invoering van ETS-2, zie het volgende hoofdstuk.

6. ETS-2

ETS-2 is een Europees systeem voor de handel in emissierechten (Emission Trading System). Er bestond al een ETS(-1), deze was gericht op de grote industrieën en energiebedrijven.

De reikwijdte van ETS-2 is veel groter. Het is gericht op de CO₂-emissies van alle brandstoffen die geleverd worden aan gebouwde omgeving, wegvervoer en overige sectoren. Dat betekent dat het alle gangbare brandstoffen zoals benzine, diesel, lpg en aardgas betreft. Ook bio-brandstoffen vallen onder ETS-2, maar dit kan "nutteloos" zijn. Elektriciteit en waterstof vallen niet onder ETS-2.

Het ETS-2 is primair een verplichting voor de leveranciers van brandstoffen. Zij moeten emissierechten hebben/kopen voor de brandstoffen die ze op de markt brengen. De kosten die hiermee samenhangen zullen de leveranciers doorberekenen aan de afnemers van de brandstoffen.

De invoering van ETS-2 is eind 2024 gestart met vergunningprocedures en rapportageverplichtingen. Vanaf 1-1-2027 zullen er emissierechten geheven worden en zullen de kosten dus gaan stijgen.

Wat concreet het effect op de kosten gaat worden is niet exact aan te geven. Er gaat namelijk een CO₂-prijs ontstaan op een vrije markt. Er zijn echter wel indicaties wat de prijseffecten zullen gaan zijn.

Minister Klimaat en Groene Groei:

De verwachte prijs van CO₂ in Nederland is eind 2024 besproken in de tweede kamer. Er wordt in de rijksbegroting rekening gehouden met een prijs van € 56,= per ton CO₂ in 2027, oplopend tot € 60,= in 2030. Dat vertaalt naar brandstoffen betekent: +11 cent per m³ aardgas, +13 cent per liter benzine en +15 cent per liter diesel.

NEa (Nederlandse Emissie autoriteit):

Een andere bron voor de CO₂-prijs komt van de NEa. Deze tarieven hangen samen met de ETS voor de grote industrie. Er is sprake van hogere CO₂-prijzen, van € 114,= per ton CO₂ in 2027, oplopend tot € 140,= in 2030. Dat zou voor 2027 betekenen: +22 cent per m³ aardgas, +26 cent per liter benzine en +30 cent per liter diesel.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Tarief	30,48	41,75	55,94	74,17	87,90	100,74	113,58	126,42	139,26

Bron: <https://www.emissieautoriteit.nl/regelgeving/co2-heffing/tarieven-co2-heffing>

De prijs van CO₂-emissierechten zal uiteindelijk op de vrije markt gaan ontstaan. Ondanks de onzekerheden op de vrije markt, moet rekening gehouden worden met de volgende prijseffecten vanaf 2027:

- Aardgas: + 11-22 €ct per m³
- Benzine: + 13-26 €ct per liter
- Diesel: + 15-30 €ct per liter

7. Bijmengverplichting groen gas

Op 2 december 2025 is de ontwerpregeling "bijmengverplichting groen gas" gepubliceerd. Met de bijmengverplichting wordt de leverancier van aardgas verplicht gesteld om groen gas bij te mengen in het aardgasnet.

De bijmengverplichting bedraagt 0,16 miljard m³ in 2027, oplopend naar 0,84 miljard m³ in 2031. Met een huidig aardgasverbruik in Nederland van ca 30 miljard m³/jaar, betekent dit dat de bijmenging van 0,5% naar 3% gaat.

Het prijseffect van deze bijmengverplichting kent in ieder geval twee elementen:

- 1) Hogere prijs omdat groen gas duurder is dan aardgas. De huidige marktprijs voor aardgas is 25-30 €/m³, de kostprijs van groen gas is 90-100 €/m³.
- 2) Prijs dempend effect omdat voor groen gas geen CO₂-emissierechten (vanwege ETS-2) benodigd zijn.

Deze twee effecten gecombineerd en toegepast op de 3% bijmenging in 2031, levert een prijsverhoging op van 1,5 à 2,0 €/m³.

8. Vrachtwagenheffing

De vrachtwagenheffing gaat in op 1 juli 2026. De heffing geldt op vrijwel alle snelwegen en op een aantal provinciale en gemeentelijke wegen. Een overzicht van alle wegen waarop de heffing geldt kan gedownload worden via <https://www.vrachtwagenheffing.nl/>.

Eigenaren van vrachtwagens gaan betalen per gereden kilometer. Tegelijk verdwijnt de motorrijtuigenbelasting voor vrachtwagens van 3.500 tot 12.000 kilo (N2) en voor zwaardere voertuigen (N3) wordt deze belasting een stuk lager. Het Eurovignet voor Nederland stopt op 1 juli 2026.

Het bedrag per kilometer is afhankelijk van het gewicht, de CO₂-emissieklasse en de euro-emissieklasse. In onderstaande tabel zijn de tarieven voor 2026 weergegeven:

Totaalbedrag per kilometer (prijspeil 2026)

Toegestane maximum massa (kg)	CO ₂ -emissieklasse 1							
	euro-emissieklasse							
	EURO 0	EURO 1	EURO 2	EURO 3	EURO 4	EURO 5	EURO 6	EURO 6+
meer dan 3.500 tot 12.000	0,272	0,221	0,211	0,184	0,162	0,131	0,113	0,112
12.000 tot 18.000	0,392	0,315	0,300	0,266	0,229	0,186	0,160	0,157
18.000 tot en met 32.000	0,432	0,364	0,347	0,308	0,264	0,212	0,182	0,179
meer dan 32.000	0,487	0,409	0,392	0,349	0,298	0,236	0,201	0,197

Toegestane maximum massa (kg)	CO ₂ -emissieklasse			
	2	3	4	5
meer dan 3.500 tot 12.000	0,103	0,092	0,063	0,025
12.000 tot 18.000	0,145	0,129	0,088	0,035
18.000 tot en met 32.000	0,165	0,148	0,100	0,037
meer dan 32.000	0,183	0,165	0,111	0,038

Het gebruik van bio-brandstoffen, zoals bv HVO-100 of bio-LNG, levert geen korting of vrijstelling van de vrachtwagenheffing.

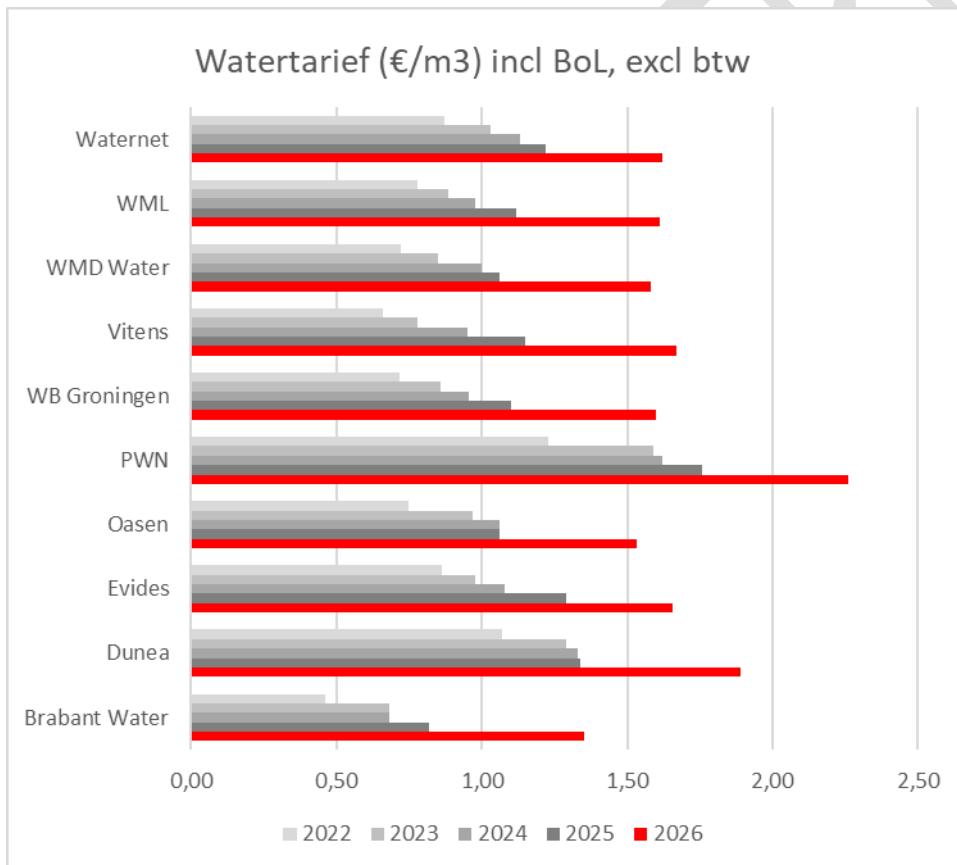
Vrachtwagens moeten zijn uitgerust met werkende boordapparatuur, de zogeheten Onboard Unit (OBU). De OBU registreert met behulp van een satellietnavigatiesysteem (zoals GPS), hoeveel kilometers een vrachtwagen op welke wegen rijdt. Daarmee worden de gereden kilometers over het heffingsnetwerk geregistreerd.

Ook moet een overeenkomst worden afgesloten met een in Nederland toegelaten dienst aanbieder. Deze zorgt voor de boordapparatuur die nodig is en voor de berekening van de heffing. De dienst aanbieder int de heffing bij de kentekenhouder en zorgt voor de afdracht aan de overheid

De netto-opbrengst van de heffing gaat naar subsidies voor de verduurzaming en innovatie van de transportsector, bijvoorbeeld subsidies voor de aanschaf van elektrische trucks en laadpalen, of waterstoftrucks en -tankstations.

Bijlage 1; Tarieven per waterbedrijf

Watertarieven, incl BoL, excl 9% BTW, excl andere heffingen.										
€/m3	2026	2025	2024	2023	2022		2026	2025	2024	2023
							tov 2025	tov 2024	tov 2023	tov 2022
Brabant Water	1,35	0,82	0,68	0,68	0,46		+ 64,6%	+ 20,6%	+ 0,0%	+ 47,8%
Dunea	1,89	1,34	1,33	1,29	1,07		+ 41,0%	+ 0,8%	+ 3,1%	+ 20,6%
Evides	1,66	1,29	1,08	0,98	0,86		+ 28,4%	+ 19,7%	+ 10,1%	+ 13,3%
Oasen	1,53	1,06	1,06	0,97	0,75		+ 44,5%	+ 0,0%	+ 9,3%	+ 29,3%
PWN	2,26	1,76	1,62	1,59	1,23		+ 28,4%	+ 8,6%	+ 1,9%	+ 29,3%
WB Groningen	1,60	1,10	0,96	0,86	0,72		+ 45,5%	+ 15,2%	+ 11,0%	+ 19,9%
Vitens	1,67	1,15	0,95	0,78	0,66		+ 45,2%	+ 21,1%	+ 21,8%	+ 18,2%
WMD Water	1,58	1,06	1,00	0,85	0,72		+ 49,1%	+ 6,0%	+ 17,6%	+ 18,1%
WML	1,61	1,12	0,98	0,88	0,78		+ 44,3%	+ 14,4%	+ 10,3%	+ 13,4%
Waternet	1,62	1,22	1,13	1,03	0,87		+ 32,8%	+ 8,0%	+ 9,7%	+ 18,4%
gemiddeld	1,68	1,19	1,08	0,99	0,81		+ 42,4%	+ 11,4%	+ 9,5%	+ 22,8%

Bijlage 2; Tarieven per waterschap

Waterschapstarieven										
	2026	2025	2024	2023	2022	2026	2025	2024	2023	2022
€/ve						tov 2025	tov 2024	tov 2023	tov 2022	tov 2021
Aa en Maas	66,72	60,84	55,56	52,08	51,00	9,7%	9,5%	6,7%	2,1%	1,9%
Amstel, Gooi en Vecht	92,79	92,79	91,65	62,37	57,73	0,0%	1,2%	46,9%	8,0%	2,6%
Brabantse Delta	83,55	78,90	74,65	68,81	62,85	5,9%	5,7%	8,5%	9,5%	4,6%
De Dommel	78,48	74,76	64,68	56,28	53,04	5,0%	15,6%	14,9%	6,1%	3,5%
De Stichtse Rijnlanden	78,48	73,65	66,11	63,94	62,50	6,6%	11,4%	3,4%	2,3%	-3,1%
Delfland	115,33	107,55	106,04	98,92	83,75	7,2%	1,4%	7,2%	18,1%	-10,4%
Drents Overijsselse Delta	84,69	81,57	75,98	66,89	60,10	3,8%	7,4%	13,6%	11,3%	4,2%
Fryslân	77,44	72,59	68,96	60,55	61,73	6,7%	5,3%	13,9%	-1,9%	3,4%
Hollands Noorderkwartier	89,00	78,56	69,82	62,12	57,68	13,3%	12,5%	12,4%	7,7%	3,3%
Hollandse Delta	94,21	85,57	78,59	75,99	69,13	10,1%	8,9%	3,4%	9,9%	2,7%
Hunze en Aa's	85,37	85,17	82,16	75,27	74,00	0,2%	3,7%	9,2%	1,7%	-2,2%
Limburg & Waterschapsbedrijf Limburg	102,23	95,11	88,77	67,96	56,02	7,5%	7,1%	30,6%	21,3%	6,1%
Noorderzijvest	106,27	89,51	84,87	77,17	70,27	18,7%	5,5%	10,0%	9,8%	3,8%
Rijn en IJssel	73,34	68,02	65,40	62,76	58,61	7,8%	4,0%	4,2%	7,1%	5,1%
Rijnland	95,87	95,24	80,03	68,95	65,85	0,7%	19,0%	16,1%	4,7%	1,9%
Rivierenland	75,06	70,35	68,51	65,68	59,39	6,7%	2,7%	4,3%	10,6%	4,8%
Scheldestromen	91,12	89,21	78,28	72,08	67,82	2,1%	14,0%	8,6%	6,3%	4,5%
Schieland en de Krimpenerwaard	79,34	74,85	71,29	66,62	51,65	6,0%	5,0%	7,0%	29,0%	0,8%
Vallei en Veluwe	86,00	76,82	73,14	65,19	58,24	12,0%	5,0%	12,2%	11,9%	3,2%
Vechtstromen	81,08	76,92	71,20	63,67	57,50	5,4%	8,0%	11,8%	10,7%	5,1%
Zuiderzeeland	84,50	77,50	70,00	66,00	62,50	9,0%	10,7%	6,1%	5,6%	1,6%
gemiddeld	86,71	81,21	75,51	67,59	61,97	6,9%	7,8%	12,0%	9,1%	2,3%

